

# OBSAH

Úvodní slovo . . . . .	xiii
Úvod . . . . .	xiv
Použité zkratky . . . . .	xvii
Přehled zkrácených citací . . . . .	xix
Přehled citované judikatury . . . . .	xxvi
<b>Kapitola I. <i>O čem to je?</i> Charakteristika řízení o předběžné otázce . . . . .</b>	<b>1</b>
1 Význam řízení o předběžné otázce pro právní řád Evropské unie . . . . .	2
2 Zásady řízení . . . . .	4
3 Charakteristika řízení . . . . .	6
4 Druhy řízení o předběžných otázkách . . . . .	10
5 Praxe a kontext řízení . . . . .	16
6 Čím předběžná otázka není . . . . .	21
7 Předběžná otázka jako dialog . . . . .	24
<b>Kapitola II. <i>Kdo se může ptát?</i> Předkládající soudní orgán . . . . .</b>	<b>26</b>
1 Komunitární definice soudu . . . . .	26
1.1 Soudní orgán . . . . .	26
1.2 Soud členského státu . . . . .	31
2 Problematické případy . . . . .	33
2.1 Rozhodčí řízení . . . . .	34
2.2 Správní orgány . . . . .	37
2.3 Profesionální samospráva . . . . .	40
3 Jasná definice versus utilitární chaos? . . . . .	42
4 Které české orgány jsou „soudními orgány“ dle článku 234 SES? . . . . .	44
4.1 Civilní proces . . . . .	46
4.1.1 Řízení sporné . . . . .	46
4.1.2 Řízení nesporné . . . . .	47
4.1.3 Řízení konkurzní a vyrovnávací . . . . .	53
4.1.4 Řízení vykonávací . . . . .	53
4.1.5 Řízení rozhodčí . . . . .	55
4.1.6 Předběžná opatření . . . . .	56
4.2 Řízení správní a správní soudnictví . . . . .	57

4.2.1	<i>Správní soudnictví</i> . . . . .	58
4.2.2	<i>Správní řád</i> . . . . .	61
4.2.3	<i>Přestupky</i> . . . . .	62
4.2.4	<i>Samosprávné komory</i> . . . . .	64
4.2.5	<i>Finanční arbitr</i> . . . . .	65
4.2.6	<i>Úřad pro ochranu hospodářské soutěže</i> . . . . .	66
4.2.7	<i>Další správní orgány</i> . . . . .	67
4.3	Řízení trestní . . . . .	68
4.4	Výkon správy soudů . . . . .	69
4.5	Kontrola ústavnosti . . . . .	69
<b>Kapitola III. <i>Nač se lze ptát?</i> Předmět řízení o předběžné otázce</b> . . . . .		<b>74</b>
1	Otázky platnosti versus otázky výkladu . . . . .	74
1.1	Otázky platnosti . . . . .	74
1.1.1	<i>Důvody neplatnosti</i> . . . . .	78
1.1.2	<i>Suspenze komunitárního aktu</i> . . . . .	80
1.2	Otázky výkladu; intepretace versus aplikace . . . . .	81
2	Akty, které mohou být předmětem řízení o předběžné otázce . . . . .	84
2.1	Primární právo . . . . .	84
2.2	Mezinárodní právo . . . . .	87
2.3	Úmluvy mezi členskými státy . . . . .	91
2.4	Obecné právní principy . . . . .	91
2.5	Sekundární právo . . . . .	92
2.6	Statuty orgánů zřízených aktem Rady . . . . .	93
2.7	Právo členského státu . . . . .	93
<b>Kapitola IV. <i>Nač se ptát nelze?</i> Nepřípustné předběžné otázky</b> . . . . .		<b>98</b>
1	Dělba kompetence mezi Soudní dvůr a národní soudy . . . . .	99
2	Nepřípustnost jako (nevěcný) způsob vyřešení věci . . . . .	101
3	Budovatelská léta – „ptejte se mě, na co chcete ...“ . . . . .	103
4	„Já už ale na vše neodpovím...“ – nepřípustné předběžné otázky . . . . .	104
4.1	Absence reálného sporu . . . . .	107
4.2	Předběžná otázka se netýká komunitárního práva . . . . .	111
4.3	Otázka komunitárního práva není pro daný spor relevantní . . . . .	114
4.4	Otázka je hypotetická či příliš obecná . . . . .	115
4.5	Předkládající soud dostatečně neobjasnil skutkové či právní pozadí předběžné otázky/nedostatečné odůvodnění . . . . .	117
4.6	Otázka není povahy právní, ale politické . . . . .	120
4.7	Jiné procesní důvody . . . . .	121

4.7.1	<i>Předkládající soud není soudním orgánem ve smyslu článku 234 SES</i>	122
4.7.2	<i>Důvod předběžné otázky ještě nevznikl či odpadl</i>	122
4.7.3	<i>Stažení žádosti o předběžnou otázku</i>	123
4.7.4	<i>Předběžná otázka koliduje s jiným druhem řízení</i>	124
5	Nepřípustnost jako prostředek kontroly nápadu?	126
6	Kontrolní dotazník přípustnosti předběžných otázek pro předkládajícího soudce	130
<b>Kapitola V. <i>Kdy se ptát?</i> Vhodnost předběžné otázky</b>		<b>133</b>
1	Úvahy obecné	134
1.1	Národní a komunitární korektivy subjektivního uvážení	135
1.2	Obecný charakter řízení o předběžné otázce	138
1.3	Nutnost předběžné otázky	141
2	Úvahy procesní	145
2.1	Ve které fázi řízení?	145
2.2	Který soud by měl překládat – první instance nebo soud odvolací?	148
2.3	Přání a názory účastníků řízení	152
3	Úvahy praktické	157
3.1	Zdržení řízení	157
3.2	Náklady předběžné otázky	161
3.3	Aspekty psychologické a sankce	164
<b>Kapitola VI. <i>Jak se ptát?</i> Procesní postup při předložení předběžné otázky</b>		<b>166</b>
1	Rozhodnutí o předložení předběžné otázky a jeho náležitosti	168
1.1	Forma rozhodnutí	168
1.2	Obsah rozhodnutí	169
1.2.1	<i>Formální náležitosti usnesení o předložení předběžné otázky</i>	171
1.2.2	<i>Výroková část usnesení o předložení předběžné otázky</i>	172
1.2.3	<i>Přerušování řízení</i>	173
1.2.4	<i>Formulace předběžné otázky</i>	176
1.2.5	<i>Odůvodnění usnesení o položení předběžné otázky</i>	181
2	Vnitrostátní opravné prostředky proti rozhodnutí o položení předběžné otázky	183
2.1	„Já do Lucemburku nechci!“ – napadnutelnost usnesení o zahájení řízení o předběžné otázce	184
2.1.1	<i>Míra přezkumu</i>	188
3	Předběžná opatření	193

3.1	Předběžná opatření týkající se komunitárního práva . . . . .	194
3.2	Předběžná opatření týkající se práva členského státu . . . . .	197
3.3	Předběžná opatření před českými soudy . . . . .	200
4	Poslední krok . . . . .	203
<b>Kapitola VII. <i>Kdy je nutné se zeptat? Povinnost zahájit řízení o předběžné otázce.</i> . . . . .</b>		
1	Kdy vzniká povinnost předložit předběžnou otázku? . . . . .	205
1.1	Otázky platnosti komunitárního práva . . . . .	206
1.2	Odlišný právní názor soudu členského státu . . . . .	207
1.3	Soudy posledního stupně . . . . .	208
2	České soudy posledního stupně. . . . .	215
2.1	Soudy posledního stupně dle občanského soudního řádu . . . . .	216
2.2	Soudy posledního stupně dle soudního řádu správního . . . . .	219
2.3	Soudy posledního stupně dle trestního řádu . . . . .	220
2.4	Ústavní soud České republiky jako soud posledního stupně . . . . .	221
3	Výjimky z povinnosti předložit předběžnou otázku výkladu komunitárního práva. . . . .	221
3.1	Otázka komunitárního práva není pro daný případ relevantní . . . . .	223
3.2	Acte éclairé . . . . .	224
3.3	Acte clair . . . . .	227
4	Porušení povinnosti podat předběžnou otázku soudem posledního stupně. . . . .	232
4.1	Ústavní stížnost . . . . .	234
4.2	Odpovědnost za škodu . . . . .	244
	4.2.1 <i>Odpovědnost za škodu způsobenou pochybením soudu posledního stupně.</i> . . . . .	245
	4.2.2 <i>Odpovědnost za škodu způsobenou porušením komunitárního práva v české úpravě.</i> . . . . .	249
4.3	Žaloba Komise . . . . .	254
4.4	Stížnost do Štrasburku . . . . .	257
4.5	Jiné postupy . . . . .	259
4.6	Je čas na straně žalobce? . . . . .	263
<b>Kapitola VIII. <i>Jak to v Lucemburku vypadá? Organizace Soudního dvora.</i> . . . . .</b>		
1	Úvod – postavení Soudního dvora v ústavním systému EU . . . . .	268
2	Kde Soudní dvůr sídlí a jak to tam vypadá . . . . .	271
3	Složení Soudního dvora. . . . .	272
3.1	Členové Soudního dvora . . . . .	273

3.1.1	<i>Soudci</i> . . . . .	273
3.1.2	<i>Generální advokáti</i> . . . . .	280
3.1.3	<i>Kabinety soudců a generálních advokátů</i> . . . . .	283
3.2	Zaměstnanci Soudního dvora . . . . .	285
<b>Kapitola IX. „A jsme v Lucemburku“: Průběh řízení o předběžné otázce u Soudního dvora . . . . .</b>		
1	Obecné otázky procesní . . . . .	288
1.1	Účastníci řízení a jejich zastoupení . . . . .	288
1.1.1	<i>Účastníci řízení</i> . . . . .	288
1.1.2	<i>Právní zastoupení účastníků</i> . . . . .	291
1.2	Jazykový režim v řízení před Soudním dvorem . . . . .	294
1.3	Procesní lhůty a jejich počítání . . . . .	298
2	Řádný průběh řízení . . . . .	299
3	Písemná část řízení . . . . .	301
3.1	Význam písemných podání . . . . .	301
3.2	Předkládání písemností Soudnímu dvoru . . . . .	303
3.3	Forma a obsah písemného podání . . . . .	304
4	Předběžná zpráva soudce zpravodaje a příprava na ústní část řízení . . . . .	308
5	Ústní část řízení . . . . .	309
5.1	Důvody pro účast na ústním jednání . . . . .	310
5.2	Obsah a struktura ústního podání . . . . .	312
5.3	Průběh ústní části řízení . . . . .	313
5.4	Opakování ústní části řízení . . . . .	317
6	Rozhodování Soudního dvora . . . . .	318
7	Rozsudek Soudního dvora . . . . .	321
8	Náklady řízení o předběžné otázce a právo na bezplatnou právní pomoc . . . . .	324
<b>Kapitola X. <i>Speciality</i>: Zvláštní procesní opatření, zvláštní druhy řízení . . . . .</b>		
1	Zvláštní procesní opatření . . . . .	328
2	Zvláštní druhy řízení . . . . .	329
2.1	Urychlené řízení . . . . .	329
2.2	Přednostní vyřízení věci, odložení projednávání věci . . . . .	331
2.3	Zjednodušené řízení . . . . .	332
2.4	Předběžná opatření . . . . .	335
2.5	Spojení věcí . . . . .	335
2.6	Současně probíhající řízení před Soudem prvního stupně a Soudním dvorem . . . . .	338

<b>Kapitola XI. Kdo a jak je vázán? Závaznost a dopady rozhodnutí Soudního dvora o předběžných otázkách . . . . .</b>	<b>340</b>
1 Závazný či nezávazný? – terminologická poznámka . . . . .	340
2 Závaznost rozhodnutí Soudního dvora o předběžných otázkách . . . . .	345
2.1 Je Soudní dvůr vázán vlastní judikaturou? . . . . .	345
2.2 Role stanovisek generálních advokátů . . . . .	348
2.3 Vázanost Soudu prvního stupně . . . . .	350
2.4 Vázanost národních soudů . . . . .	356
2.4.1 Závaznost rozhodnutí o předběžných otázkách týkajících se platnosti komunitárního aktu . . . . .	358
2.4.2 Předběžné otázky týkající se výkladu komunitárního práva. . . . .	362
3 Temporální účinky rozhodnutí o předběžných otázkách . . . . .	375
3.1 Předběžné otázky týkající se výkladu komunitárního práva. . . . .	376
3.2 Předběžné otázky týkajících se platnosti komunitárního aktu . . . . .	379
<b>Kapitola XII. Exkurz: Práce s judikaturou Soudního dvora v českém právním řádu . . . . .</b>	<b>383</b>
1 Úloha judikatury Soudního dvora v českém právním řádu . . . . .	383
2 Evropské právo jako právo precedenční . . . . .	386
3 Která část rozhodnutí Soudního dvora je závazná? . . . . .	390
4 Následky nerespektování judikatury Soudního dvora . . . . .	394
5 Praktické otázky práce s judikaturou . . . . .	395
5.1 Přístup k judikatuře Soudního dvora . . . . .	395
5.2 Citace judikatury Soudního dvora . . . . .	397
6 Budoucí práce s judikaturou v českém právním řádu. . . . .	400
<b>Kapitola XIII. Quo vadis? Perspektiva řízení o předběžné otázce. . . . .</b>	<b>403</b>
1 Stručné ohlednutí: problémy spolupráce založené na řízení o předběžné otázce . . . . .	403
1.1 Vstřícné začátky . . . . .	403
1.2 Na vrcholu slávy . . . . .	405
1.3 Pyrrhovo vítězství? . . . . .	407
2 Perspektivní varianty . . . . .	408
2.1 Možnosti reformy cestou mírné evoluce . . . . .	410
2.1.1 Více samostatnosti národním soudům při řešení otázek komunitárního práva. . . . .	411
2.1.2 Formulace odpovědi národním soudem . . . . .	413
2.1.3 „Lepší“ otázky . . . . .	414
2.1.4 Filtrace předběžných otázek . . . . .	416

2.2	Možnosti reformy cestou výrazné evoluce . . . . .	419
2.3	Možnosti reformy cestou revoluce . . . . .	423
2.4	Kráčej, komunitární justice . . . . .	426

## Přílohy

Příloha I - Statut Soudního dvora ES – vybraná ustanovení . . . . .	427
Příloha II – Jednací řád Soudního dvora ES – vybraná ustanovení . . . . .	437
Příloha III – Informativní sdělení Soudního dvora o předběžných otázkách předkládaných soudy členských států . . . . .	464
Příloha IV – Soudci Soudního dvora . . . . .	467
Příloha V – Vzor usnesení o položení předběžné otázky . . . . .	477
Příloha VI – Vzor písemného vyjádření účastníka . . . . .	479
Příloha VII – Literární okénko . . . . .	482
Seznam literatury . . . . .	487
Další prameny . . . . .	503
Věcný rejstřík . . . . .	507

...ukončením, ale také pro originalitu přístupu ke zpracování, která formou vyupovává nejčastější otázky a naléhavé odpovědi umozňuje čtenáři sdílenou se soudou dialogu a inkoliv ipsofou palomil, byl voblépe strukturovaným, usnem. Kniha je tak výzvou kolidem, houbavému rzání. Soudem čtenáři před očeni v přehlednou, snadnou a rychlou učennu. Ve všech těchto souvislostech se proto přikláním k názoru, že jde o průkopnické dílo, které uspokojí nejenom soudce, stojící před nelehkým úkolem stát se garanty evropského práva v tom smyslu, že bude předsedat jejich sedu, aby se opíra k interpretaci a zpřileaci evropského práva mověta; a aby toto právo v důsledku přetvářejícího formálního nezůstalo jen vzdáleným, se všimí vtrpeným vltu.

V návaznosti na předmluvu je proto třeba ocenit praktickou použitelnost publikace resp. její zaměření na potřeby právní praxe, a to nejen soudců, ale také ostatních právních profesí, včetně zejména o evropské právo či jeho budoucí ožvutale.

Evři práva nám všem, kdo vší v Českou republiku jako plnohodnotný členský stát Evropské unie, aby v této knize našel pro svou větu, záležitost, ale tady odpovědi, dobré opodstatnění.

UDr. Kv. Brožová  
předsedkyně Nejvyššího soudu ČR